

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorvm Detestationem,
Per Qvadragesimam, An. 1646. narrata**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1649

§. 3. Oculorum custodia quām necessaria?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49161](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-49161)

110 Cap. III. De luxuria Iudeæ puella,

secum tulit: in die plena luna reuersurus est in domum suam. Irretiuit eum multis sermonibus, & blanditijs labiorum protraxit illum. Statim eam sequitur quasi bœs ductus ad victimam, & quasi agnus lasciuens, & ignorans, quod ad vincula stultus trahatur, donec transfigat sagitta incur eius: velut si avis festinat ad laqueum, & nec scit, quod de periculo animæ illius agitur. Elegan-

S. Hiero-
nym. ep.
22. ad Eu-
stoch.

ter S. Hieronymus ait: *Caue, ne domo exedas, & velis videre filias regionis alienæ; quamvis fratres habeas Patriarchas, & Israel parentes lateris. Dina egressa corrumpitur. Nolo sponsum querere per plateas. Sponsus in plateis non potest inueniri.*

III.
OCYLO-
RVM CV-
STODIA
QVAM NE-
CESSA-
RIA?

S. Greg.
12. Moral.
c. 2.

Ierem. 9.
31.

Videte hic, quantum noceat, quod vos, ô iuuenes, parui facitis, quod exiguum esse existimatis, quod apud vos quotidianum est. Maximi saepe exitij principium est, oculos incaute aperuisse, & vidisse. Rarius Basilisci, quam eiuscmodi Medusæ occurrentes nocuerunt. *Cum sit inuisibilis anima*, ait S. Gregorius, *nequaquam corporearum rerum detestatione tangitur, sed per quinque corporis sensus, quasi per fenestras interiora respiciens concupiscit.* Hinc etenim Ieremias ait: *Ascendit mors per fenestras nostras, ingressa est domos nostras. Mors quippe per fenestras ascendit, & domum ingredi-*

tus,

tur, cùm per sensus corporis concupiscentia ve-
niens habitaculum intrat mentis, &c. Ut ergo S.
Job cogitationes cordis castè seruare potuisset, fæ-
dus cum oculis pepigit, ne priùs incautè aspiceret,
quod postmodum inuitus amaret. Ne ergo quæ-
dam lubrica in cogitatione versemus, prouiden-
dum nobis est, quia intueri non decet, quod non
licet concupisci. Neque enim Eua vetitum lignū
contigisset, nisi hoc priùs incautè conficeret.

Scriptum quippe est: Vedit mulier, quòd bonum Gen. 3. &
esset lignum ad vescendum, & pulchrum oculis,
aspectuq; delectabile, & tulit de fructu illius, &
comedit. David secundùm cor Domini electus,
ait S. Hieronymus, & qui venturum Christum
sancto sàpe ore cantauerat, postquam deambulans
super tectum domus suæ Bethsabeæ captus est nu-
ditate, adulterio iunxit homicidium. Ob hoc
periculum ait Christus: Quòd si oculus tuus 2. Reg. 11.
dexter scandalizat te, erue eum, & projice abs 2.
te: expedit enim tibi, ut pereat unum membroru Mattth. 5.
tuorum, quam totum corpus tuum mittatur in
gehennam. Quid nocet vidisse? inquiunt non-
nulli. Plurimum, & tantùm, quantum ho-
stem in urbem admisisse. Ut enim hostis in
urbem irrumpens spoliat, vastat, incendit
omnia; sic vel vnicus aspectus aufert tibi qui-
etem, tollit cogitationes serias & honestas,
animum

S. Hieron-
nym. ep.
22. ad Eu-
stochiū.

Thren. 3.
51.

S. Hiero-
nym. in
vita Hila-
tionis.

S. Greg.
l. 1. dial.
c. 10.

animum libidine inflamat. Quod ille queritur, qui ait: *Oculus meus deprædatus est animam meam, in cunctis filiabus orbis meæ.* Et si vis scire, quò progressus sit iuuenis clericus ab aspectu? ad colloquium, ad oscula, ad stuprum. Quare meritò D. Hieronymus oculorum nutus, *moritura virginitatis principia* appellauit. Et Prosper Aquitanicus refert, puelam Veneris simulachrum impudentius intutam à dæmone infessam. Quemadmodum & Leontius, in vita Simeonis Sali memorat, illum, quem Simeon inflictâ alapâ curauit, ob stupri consuetudinem à Spiritu malo apprehensum. Si enim vel oculus peccans sic plectitur; immo, si, teste D. Gregorio; matronam nobilem in publica supplicatione cacodæmon inuasit, quòd *carnis*, vt ipse loquitur, *voluptate victa, à viro suo non abstinuerit*, quando sequenti die, Oratorium S. Sebastiani, cum processione reliqua fuit intratura; quanto minùs parcet immundus Spiritus illis, qui propudiosi formarum arbitri, non solum defenestrarunt, & in plateis, sed in ipsis etiam Deo consecratis templis, oculos, tanquam venaticos canes, emittunt, vt prædam indagent, & pestem animæ reportent? O quantam in hos nanciscitur Orcus potestatem? quam eos agitat?

agitat? ad quas non fœditates gradatim præcipitat? Quod agnoscens Antisthenes, quodam delicias prædicante, *Hosium*, inquietabat, *filijs contingat, in delicijs viuere: quia à delitijs in quod non dedecus venitur?*

Laërt. l. 7.
cap. 1.

Vitia enim sunt instar catenæ, in qua annulus annulum trahit: semper crescunt, nisi citò rumpantur, aut, vt incendium, in scintilla opprimantur. *Doctissimi viri vox est,* ait S. Hieronymus, *pudicitiam in primis esse retinendam: qua amissa, omnis virtus ruit.* Et ibidem. *Amor forma rationis obliuio est, & insanæ proximus, fœdum minimeq; conueniens animo sibi vitium: turbat consilia, altos & generosos spiritus frangit; a magnis cogitationibus ad humillimas detrahit; querulos, iracundos, temerarios, durè imperiosos, seruiliter blandos, omnibus inutiles, ipsi nonissimè amoris facit.* Nam cùm fruendi cupiditate insatiabili flagrat, plura tempora suspicionibus, lachrymis, conquestionibus perdit, odium sui facit, & ipsi nonissimè sibi odio est. Et. S. Ambrosius ait: *Sænus criminum stimulus libido est, que nunquam manere quietum patitur affectum: nocte feruet, die anhelat, de somno excitat, a negotio abducit, à ratione renocat, aufert consilium, amentes inquietat, lapsos inclinat, nullus peccandi modus, & inexplebilis*

IV.
VITIO-
RVM CA-
TENA.

S. Hiero-
nym. l. 1.
aduers.
Iouinian.

S. Ambr.
lib. 1. de
Cain &
Abel c. 5.

H

scele-